

ABBÉ GABRIEL GAY

OBLÍBENÝ KNĚZ Z NANTUA

Mezi stovkami vězňů byl i francouzský farář Gabriel Gay, který trpělivě snášel týrání krutých věznitelů a nabízel útěchu a víru svým spoluvězňům. Stal se velkou oporou ostatním ve zlých časech a v hodině své smrti prokázal velké hrdinství a obětavost. Narodil se v roce 1911 jako nejmladší ze čtyř dětí. Od roku 1937 působil jako vikář v Nantua. Mezi svými farníky byl velmi oblíbený, a to nejen pro svůj vztah k Bohu, ale především jako vlastenec. Odsuzoval jakékoli válčení a fašistickou okupaci. Když 14. prosince 1943 došlo v Nantua k hromadnému zatýkání za odbojovou činnost, vydal se dobrovolně do rukou nepřátel, aby poskytl útěchu svým farníkům. Ihned po příjezdu do tábora musel odevzdat své osobní věci. Kápoové mu před očima roztrhali breviář a zničili růženec. Jakékoli projevy víry byly zakázány, to však faráři nezabránilo scházet se tajně se svými přáteli při společných modlitbách.

KORESPONDENČNÍ PŘÁTELSTVÍ

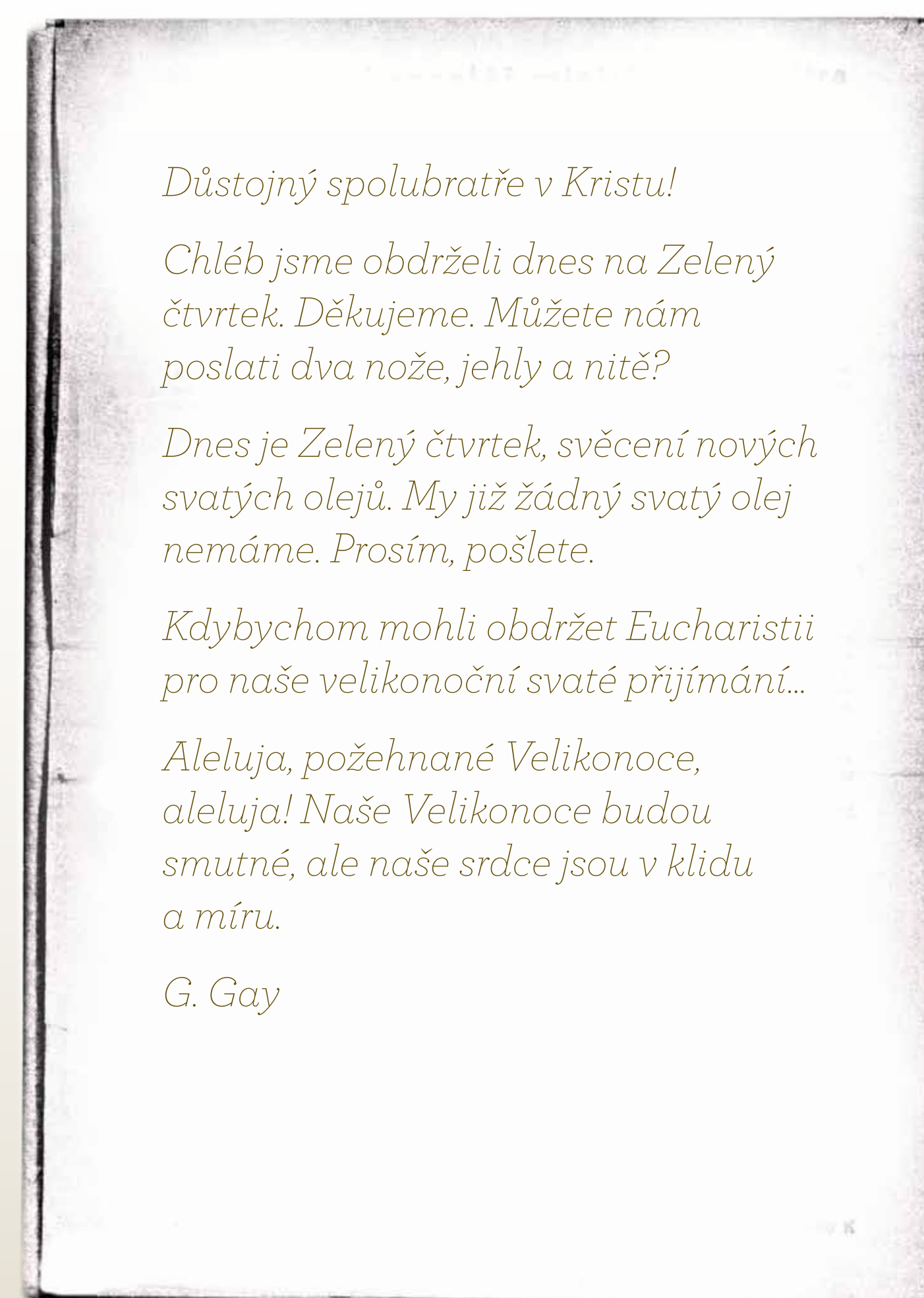
Po roce pobytu ve sběrném táboře v Compiègne se dostal do Buchenwaldu a následně do Flossenbürgu. 2. března roku 1944 byl spolu s dalšími 350 vězni transportován na Hradištko. Následovalo ho sedm jeho přátel z Nantua, z nichž se konce války dočkal pouze jeden. Na podzim roku 1944 se abbé Gabrielovi podařilo navázat korespondenční styk se štěchovickým farářem Aloisem Bětíkem a latinsky psané dopisy se tak staly autentickým dokladem o životě v táboře. Farář Bětík se v dopisech snažil vyjádřit podporu a víru v brzký konec války a po mladém knězi Welnerovi, který byl totálně nasazen v daveckých tunelech, posílal kromě dopisů i hostie a předměty denní potřeby, o které abbé Gabriel a jeho přítel-spoluvězeň Emile Helmer žádali. Pro abbého Gabriela byly dopisy a balíčky ze štěchovické fary velkou útěchou a mezi oběma bohoslovci vzniklo silné přátelské pouto.

HRDINSTVÍ V OKAMŽIKU VLASTNÍ SMRTI

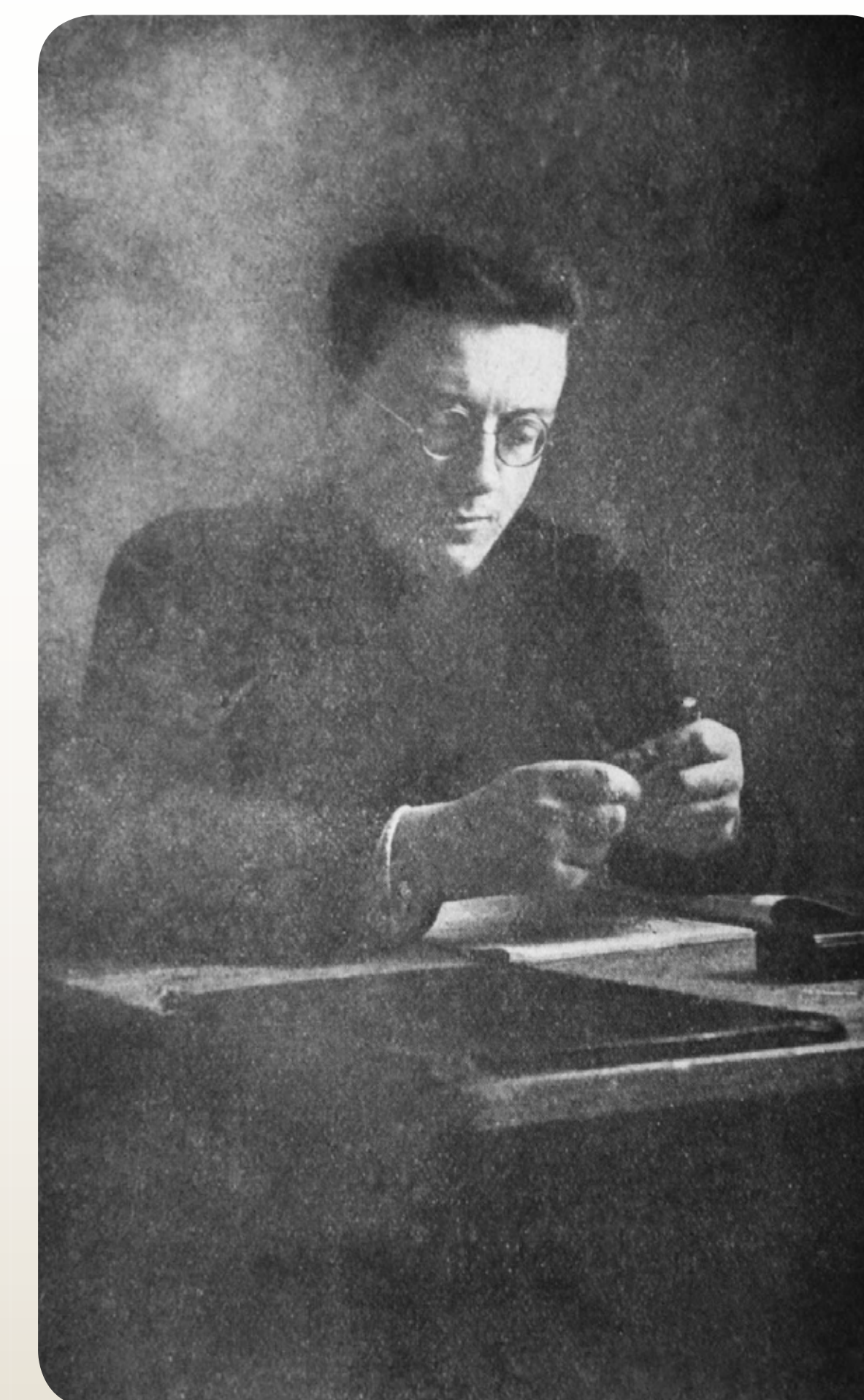
Poslední dopis dorazil do Štěchovic před Velikonocemi roku 1945. Začátkem dubna se odehrálo hromadné střílení vězňů, které otřásl veškerými nadějemi na přežití. „Pokud můj ubohý život zastaví tyto masakry, nabízím ho dobrovolně,“ prohlásil abbé v těchto dnech. Při třetím pochodu smrti, kdy mezi vězni vypukla při ranním nástupu panika, neboť každý chtěl zaujmout místo v popředí kolony, stoupl si mezi své krajany z Nantua na konec řady. Cestou na Třebsín byl postřelen do paže. Přestože mu jeho spoluvězni nabízeli oporu, dobrovolně se připojil ke skupince zraněných, které esesmani odvedli do blízkého lesa, odkud se vzápětí ozvalo několik výstřelů. Abbé Gabriel zemřel 11. dubna 1945 daleko od svého domova. Jeho obětavost a hrdinství se stalo příkladem pro všechny vězně, kteří se dočkali osvobození.

▲ Farář Alois Bětík v roce 1947 při prvním přijímání. Korespondenci s abbé Gabrielem uveřejnil po válce časopisecky pod názvem Neznámý přítel. (Foto: Josef Dvořák)

▲ Poslední dopis abbého, který napsal štěchovickému faráři v období Velikonoc krátce před svou smrtí 11. dubna 1945.

▲ Francouzský farář Gabriel Gay v době, kdy působil jako vikář v Nantua (Reprint knihy „Armand, P.; Givre, M.: L'Abbé Gabriel Gay“)

EDUCATIONAL TRAIL | FORCEFULLY EVACUATED HRADIŠTKO

ABBOT GABRIEL GAY

A POPULAR PRIEST FROM NANTUA

Among the hundreds of prisoners was also Gabriel Gay, a French priest, who patiently endured abuse by his cruel captors whilst offering consolation and faith to his fellow prisoners. He became a great support to others in trying times and showed great heroism and dedication in his dying hour. He was born in 1911 as the youngest of four children. He had served as a vicar in Nantua since 1937. He was very popular among his parishioners, not only due to his relationship with God, but predominantly because of his patriotism. He denounced any waging of wars and fascist occupation. When Nantua residents, involved in resistance activities, were arrested en mass on 14 December 1943, he surrendered himself voluntarily to the hands of the enemy in order to provide comfort to his parishioners.

FRIENDSHIP BY CORRESPONDENCE

After a year in the Compiègne collection camp, he was transported to Buchenwald and subsequently to Flossenbürg. On 2 March 1944 he, together with another 350 prisoners, was transported to Hradištko. He was followed by seven of his friends from Nantua, of which only one lived to see the end of the war. In autumn of 1944, Abbot Gabriele managed to establish a correspondence with Alois Bětík, a priest from Štěchovice, and his letters, which were written in Latin, thus became authentic

SENTIER EDUCATIF | HRADIŠTKO DEPEUPLE

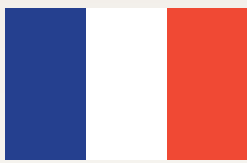
ABBÉ GABRIEL GAY

LE PRÊTRE POPULAIRE DE NANTUA

Parmi des centaines de prisonniers, le curé français Gabriel Gay, supportant avec patience les maltraitements de la part des ravisseurs cruels, offrit le réconfort et la foi à ses codétenus. Il fut d'un grand soutien pour les autres dans les moments difficiles et même à l'heure de leur mort. Il fit preuve de sa grande vaillance et de son esprit d'abnégation. En 1937, il devint vicaire à Nantua. Il fut très populaire parmi ses paroissiens, non seulement pour sa dévotion, mais surtout comme patriote. Il condamnait la guerre en général et notamment l'occupation nazie. Le 14 décembre 1943, au moment des arrestations massives des résistants à Nantua, de son plein gré il se remit entre les mains de l'ennemi pour consoler ses paroissiens.

UNE AMITÉ PAR CORRESPONDANCE

Après un an passé dans le camp d'internement à Compiègne, il fut transporté à Buchenwald puis à Flossenbürg. Le 2 mars 1944, il fut, avec les autres 350 prisonniers, transporté à Hradištko. Il fut accompagné par ses sept amis de Nantua dont un seul survécut à la guerre. En automne 1944, l'abbé Gabriel réussit à entrer en correspondance avec le curé de Štěchovice, Alois Bětík. Leurs lettres écrites en latin représentent un document authentique de la vie dans le camp. Dans ses lettres, l'abbé Bětík s'efforça d'exprimer son soutien et par l'intermédiaire du jeune prêtre Welner, exerçant son service du travail obligatoire dans

LEHRPFAD | AUSGESIDELTE HRADIŠTKO

ABBÉ GABRIEL GAY

BELIEBTER PRIESTER AUS NANTUA

Unter den Hunderten von Häftlingen war auch der französische Pfarrer Gabriel Gay, der geduldig unter der Quälerei durch die grausamen Peiniger litt und Trost und Glaube seinen Mithäftlingen spendete. In bösen Zeiten wurde er zu einer großen Unterstützung für andere und in der Stunde seines Todes erwies er einen großen Helden- und Opfermut. Er ist im Jahre 1911 als das jüngste von vier Kindern geboren. Seit 1937 wirkte er als Vikar in Nantua. Unter seinen Pfarrkindern war er sehr beliebt, dies nicht nur dank seinem Verhältnis zum Gott, sondern vor allem als Patriot. Er lehnte die Führung sämtlicher Kriege und die faschistische Besatzung ab. Als es am 14. Dezember 1943 in Nantua zur Massenverhaftung wegen Widerstandstätigkeit kam, ergab er sich freiwillig in die Hände seiner Feinde, um seinen Pfarrkindern Trost zu spenden.

BRIEFFREUNDSCHAFT

Nach einem Jahr im Sammellager in Compiègne kam er nach Buchenwald und anschließend nach Flossenbürg. Am 2. März 1944 war er gemeinsam mit weiteren 350 Häftlingen nach Hradištko (deutsch Hradischko) transportiert. Es folgten ihn sieben Freunde aus Nantua, von denen nur einer das Kriegsende erleben konnte. Im Herbst 1944 ist es dem Pfarrer Gabriel gelungen, einen Briefkontakt mit Alois Bětík, dem Pfarrer aus Štěchovice (deutsch Stiechowitz), aufzunehmen. Ihre auf Latein geschriebenen Briefe wurden zum authentischen Beweis des Lebens im Lager. Der Pfarrer Bětík versuchte es, in seinen Briefen Trost und

НАУЧНО-ПОЗНАВАТЕЛЬНАЯ ТРОПИНКА | ВЫСЕЛЕННЫЙ ГОРОД ГРАДИШТКО

АББАТ ГАБРИЭЛЬ ГАЙ

ЛЮБИМЫЙ ВСЕМИ СВЯЩЕННИК ИЗ НАНТЮА

Среди сотен заключенных был и французский приходский священник Габриэль Гай, который не только терпеливо переносил тиранию жестоких тюремщиков, но также давал утешение и нес веру заключенным. В тяжелые времена он стал надежной опорой для остальных, а в час своей смерти проявил большой героизм и жертвенность. Габриэль Гай родился в 1911 году последним из четырех детей в семье. В 1937 году он стал викарием в Нантюа. Среди своих прихожан Габриэль Гай был очень любим не только за свою крепкую веру в Бога, но и, прежде всего, как патриот своей родины. Он осуждал любые формы войны и фашистскую оккупацию. Когда 14-го декабря 1943 года в Нантюа прошли массовые аресты за участие в сопротивлении, этот священник добровольно сдался в руки врагов, чтобы оказывать духовную помощь своим прихожанам.

ДРУЖБА ПО ПЕРЕПИСКЕ

После года нахождения в сборном лагере в Компьень, аббат Габриэль попал в «Бухенвальд», а затем во «Флоссенбург». А 2-го марта 1944 года, вместе с другими 350 заключенными, он был отправлен в Градиштко. Вместе с ним было отправлено и его семеро друзей из Нантюа, из которых окончания войны дождался только один. Осенью 1944 года аббату Габриэлю удалось установить письменную связь с приходским священником из Штеховиц, которого звали Алоис Бетик (Alois Bětík). Их письма, написанные на латинском языке, стали, таким образом, подлинным документом, повествующим о жизни в лагере. Священник Бетик в письмах старался выразить свою поддержку и веру в близкое

evidence of life in the camp. In his letters, priest Bětík tried to express support for and belief in an early end to the war and, in addition to the letters, also sent, via the young priest Welner, who was forced to work in the Davle tunnels, hostia and everyday objects, which abbot Gabriele and his friend –his fellow prisoner Emile Helmer, had asked for. These letters and packages sent from the Štěchovice parish were a source of great comfort to Abbot Gabriela, resulting in a strong bond of friendship forming between the two men of God.

HEROISM AT THE MOMENT OF HIS DEATH

The last letter arrived in Štěchovice before Easter 1945. There was a mass execution of prisoners by shooting in early April, which shook everyone's hopes for survival. During these days, the abbot said: "If these massacres put an end to my wretched life, I offer it up willingly". During the third death march, when panic broke out among the prisoners during the morning start because everyone wanted to secure a place at the front of the column, he stood at the end of the line among his countrymen from Nantua. He was shot in the arm on the trip to Třebsín. Even though his fellow prisoners offered him support, he voluntarily joined the group of wounded who were taken to the nearby forest by the SS and shot soon thereafter. Abbot Gabriel died on 11 April 1945 far away from his home. His dedication and heroism served as an example to all the prisoners who lived to see liberation.

UNE MORT HÉROÏQUE

La dernière lettre arriva à Štěchovice avant les Pâques 1945. Au début du mois d'avril, une fusillade massive des prisonniers bouleversa tous les espoirs de survie. „Si ma pauvre vie est capable d'arrêter ces massacres, je suis prêt à l'offrir“, déclara l'abbé dans ces jours. Au début de la troisième marche de la mort, après que la panique eut éclaté parmi les prisonniers pendant le rassemblement du matin – en effet, chacun voulut occuper une place en tête de la colonne –, l'abbé Gabriel et ses compatriotes de Nantua prirent leurs places à la fin de la file. En route vers Třebsín, il fut blessé d'un coup de fusil au bras. Bien que ses codétenus lui eussent proposé leur soutien, il refusa et s'ajouta à un groupe de blessés que les gardes SS emmenèrent dans une forêt proche pour les fusiller. L'abbé Gabriel mourut le 11 avril 1945, loin de son foyer. Son esprit de sacrifice et sa vaillance devinrent un exemple brillant pour tous les prisonniers qui revirent la liberté.

Glaube in ein baldiges Kriegsende zu spenden. Durch den jungen Priester Welner, der in Davler Tunneln total eingesetzt wurde, schickte er außer Briefen und Hostien auch Gegenstände des täglichen Bedarfs, um welche ihn der Pfarrer Gabriel und dessen Freund-Mithäftling Emile Helmer baten. Die Briefe und Päckchen vom Pfarrhaus in Štěchovice (deutsch Stiechowitz) stellten für den Pfarrer Gabriel einen großen Trost dar und zwischen den beiden Theologen entstand eine starke freundschaftliche Verbindung.

HELDENMUT IM ZEITPUNKT DES EIGENEN TODES

Der letzte Brief kam in Štěchovice (deutsch Stiechowitz) vor Ostern 1945 an. Anfangs April ereigneten sich Massenschießereien von Häftlingen ab, die alle Hoffnungen aufs Überleben erschütterten. „Sollte mein elendes Leben diese Massaker stoppen, biete ich es freiwillig an“, erklärte Pfarrer an diesen Tagen. Während des dritten Todesmarsches, als unter den Häftlingen beim Morgenappell Panik ausbrach, denn jeder einen Platz an der Kolonnenspitze belegen wollte, stellte er sich zu seinen Landsleuten aus Nantua am Reiheneende. Unterwegs auf Třebsín wurde er am Arm angeschossen. Obwohl ihm seine Mithäftlinge Unterstüt-zung baten, schloss er sich freiwillig der Verletztengruppe an, die die SS-Männer in den nahen Wald abführten. Von dort aus konnte man unmittelbar darauf mehrere Schüsse hören. Der Pfarrer Gabriel starb am 11. April 1945 weit von seinem Zuhause. Sein Opfer- und Heldenmut wurde zum Beispiel für alle Häftlinge, die die Befreiung erleben durften.

